No. 108. 1841.

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag 8 September.

INGEZONDEN STUKKEN.

De Maatschappij van Weldadigheid.

Eindelijk schijnt dan toch het oogenblik gekomen te zijn, dat ook eenig licht over het beheer *dezer* Instelling zal opgaan; iets, hetwelk wij reeds voorlang niet maar als hoogst wenschelijk, maar ook als volstrekt noodzakelijk beschouwd hebben, naardien zeer gewigtige sommen, jaarlijks, uit de onderscheidene kassen *der Gemeenten*, en ook uit die *van het ryk* in *hare* kas vloeijen, waarvan geenerlei rekening of verantwoording, noch aan de Besturen der eerste, noch aan de wetgevende magt van het laatste, blijken te geschieden.

Het verheugt ons, dat de sectien der Tweede Kamer krachtdadig het verlangen hebben uitgedrukt, om, nopens al hetgeen die Maatschappij betreft, voldoende te worden ingelicht; gelijk het ons tevens verwondert, dat niet reeds vroeger, bij de voordragten van sommen voor dezelve op de staatsbegrooting, op zoodanige inlichtingen is aangedrongen.

Er hebben bij ons, reeds gedurende een aantal jaren, gewigtige bedenkingen bestaan tegen de magt, welke het Gouvernement zich in deze aangelegenheid toekende; niet maar alleen over de *personen der Bedelaars*, (zonder alvorens geregtelijk van dit wanbedrijf te zijn overtuigd,) en der minderjarige *Weezen*, (die men aan het toezigt en de zorg hunner wettige voogden onttrok; en voor een beroep bestemde en opleidde, hetwelk, had men die voogden geraadpleegd, vaak door deze voor hunne pupillen ongeschikt zou zijn geoordeeld geworden.) maar ook over de *kassen der Gemeenten*, — die men maar eenvoudig met zóóveel voor dit onderwerp belastte, als men goedvond, en zulks onder verschillende benamingen als: *verplegingskosten*, *vestigingskosten*, *vervangeningskosten*, *bestedingskosten* en wie weet welke kosten meer? — terwijl men daarenboven nog in Augustus 1827, *franchement weg*, bij een *besluit*, eene belasting van *f* 40.000 jaarlijks voor dit onderwerp uitschreef, en tot dusver van al de Gemeenten invorderde, onverschillig of zij Bedelaars of Weezen in de kolonien te verplegen hadden, al dan niet. Men gaf aan deze belasting den bescheiden naam van: *bydrage voor de kolonien van Weldadigheid, of zoo iets;* maar in effecte was en bleef het eene *belasting*, die men, volgens quota's door Heeren Gedeputeerde Staten vastgesteld, over de Gemeenten omsloeg, en zich liet betalen.

Hierdoor echter is gedurende al dien tijd, naar ons inzien, het gewigtige constitutionele beginsel geschonden, dat geene belastingen door den Staat mogen worden geheven, zonder toestemming der Staten-Generaal, — en ook de bepaling der grondwet, welke aan de Gemeente-Besturen de vrije beschikking over hunne huishoudelijke belangen, en alzoo ook de beslissing, welke uitgaven voor hunne Gemeente noodig en nuttig zijn, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, toekent.

Zoodra het Gouvernement het grondwettig regt bezit, om van de Gemeenten gelden te vorderen, voor onderwerpen, die het belangrijk acht, al hebben die Gemeenten-zelve er *geen* dadelijk belang bij, zoodra vervalt ook de waarborg, dien de grondwet geeft, dat *de Staat* geene lasten aan de burgers zal opleggen, dan met toestemming der Staten-Generaal; want, of men lasten naar den Plaatselijken Ontvanger brengt, om door dezen aan dien van het Rijk te worden overgedragen, dan of men dadelijk bij den laatsten stort, komt bij het slot op hetzelfde neder.

Men grondt zich hierbij wel op de grondwettelijke bepaling, welke *de zorg voor het Armbestuur* aan den Koning opdraagt; doch het behoeft geen betoog, dat die bepaling niet kan derogeren aan de overige bepalingen derzelfde grondwet; en dat die zorg dus zóódanig moet worden gedragen, dat tevens de regten, bij die overige bepalingen, en zelfs bij die der wetten en bij de op eene legale wijze vastgestelde reglementen vastgesteld, door de regering worden geëerbiedigd.

In het oog loopend is het, dat de regering, in 1822 en 1823, met de Maatschappij heeft kunnen contracteren om aan deze ter verpleging *te zullen leveren* 9.200 *valide Bedelaars*, *Weezen*, *leden van arbeidershuisgezinnen*, enz. als kon de regering maar zoo over een legertje van deze soort van menschen, welker persoonlijke vrijheid en burgerlijke regten toch door de wetten beschermd werden, en die men niet, zoo als helaas! nog heden ten dage hier en daar met de slaven geschiedt, met scheepsladingen kan halen en aanvoeren — beschikken. Nog in het oog loopender is het, dat men de Maatschappij toeliet, op dit geheel onzekere, uit de lucht gegrepene getal, hare stichtingen te gronden, en alzoo op eene schaal te brengen, welke men geene zekerheid bezat, ooit te zullen kunnen verwezenlijkt zien.

Eindelijk, is het ook nog in het oog loopend, dat het Gouvernement, zonder de Gemeenten in hare huishoudelijke belangen te hooren of te kennen, voor dezelve, met de Maatschappij contracteerde, ten aanzien van de hoegrootheid der verplegings- en verdere kosten, voor ieder op te nemen Bedelaar of Wees te voldoen; zijnde het daarna alleen aan de Gemeenten overgebleven, *te betalen*, wat het Gouvernement goedgevonden had aan de Maatschappij toe te zeggen. Zóó sprong men in dien tijd om, met hetgeen men constitutionele regten noemde, en deze bepalingen blijven ook *nog steeds*, in den tegenwoordigen tijd, hare kracht behouden.

« Intusschen" (zegt zeer eigenaardig de Memorie van toelichting,) « ondervond *de levering* van het getal per« sonen, voor hetwelk het Gouvernement was overeenge« komen, (om ze te leveren,) vele moeijelijkheden, zoodat « dit getal, noch op zich zelf geheel, noch in de bij de « contracten aangewezen evenredigheden, *verkregen* kon « worden."

Waren dan deze moeijelijkheden zóó bezwaarlijk vooruit te zien? *Negen duizend twee honderd* VALIDE *personen*, dat is: in staat om veldarbeid te verrigten; — bedacht men dan niet, dat het geenszins zoo gemakkelijk gaan zou, deze allen bij het lijf te krijgen, wanneer zij elders, voor hun werk, iets beters dan aardappelenbrood vinden konden? Berekende men niet, dat slechts een betrekkelijk gering getal van hen die bedelen, zulks doen, ongeacht zij gezond en sterk van ligchaam zijn, en in staat om zwaar werk te verrigten? en dat men stevige en gezonde weesjongens, binnen de Steden en Gemeenten, ook wel wat kan laten verdienen, tot vermindering der kosten van hun onderhoud, en dat zoo iets niet *alleen* het geheim der Maatschappij was?

Intusschen was het, oppervlakkig, een fraai idéaal. Had men maar die 9.200 *valide* personen bijeen kunnen krijgen, dezelve fiks kunnen laten werken, en daarenboven nog *f* 222.000 of circa *f* 25.— per hoofd, jaarlijks aan kostgeld voor dezelve ontvangen, (zoo als evenwel globaal geschied is, voor het nu veel geringer getal,) dan zou men, na zestien jaren, een gelijk legertje (van *valide* personen, die goed werken konden, verstaat zich van zelve) ten eeuwigen dage *om niet* in de kolonien hebben kunnen verpleegd krijgen; hetgeen echter geene zóó groote bevreemding meer zal baren, wanneer men overweegt, dat een *valide* persoon, in de gewone maatschappij, wanneer hij slechts werk kan vinden, ook *zyn* onderhoud verdient, zonder dat het *by hem* noodig is, dat de Staat hem daartoe gedurende 16 jaren met een jaarlijksch subsidie van *f* 25.— te gemoet kome.

Had men er, na 16 jaren opofferens, 9.200 *invalide* personen gratis kunnen verpleegd krijgen, ja, dan kon men zeggen, was het idée *in wezenlykheid* schoon; maar zoo iets liet zich niet aanzien, en is dan ook op verre na niet bereikt, blijkens de groote behoefte aan ondersteuning, en de daarenboven door de Maatschappij nog *gecontracteerde schulden*, ten bedrage van niet minder dan *f* 4.393.794; gecontracteerd natuurlijk in hoofdzaak *by het ryk* en van de zijde van dit laatste, zoo als men gewoon is te vernemen, *buiten medewerking der wetgevende magt.*

In de nota, door een lid der Staten-Generaal in zijne sectie overgelegd, wordt uitgecijferd, dat DE SCHATKIST, door de oprigting der Maatschappij, alsnu jaarlijks zal profiteren eene som van . . . . *f* 388.750.— en daartoe voert men aan, dat er 3205 bedelaars worden verpleegd, die, werden zij zoo als vroeger in de Bedelaarswerkhuizen gealimenteerd, AAN DE SCHATKIST, à *f* 150. per hoofd, zoo als in 1821 het geval was, zegt men, zouden kosten . . . . *f* 480.750.

De steller heeft hier maar alleen deze kleinigheid, vergeten, dat het Gouvernement de kosten van die Bedelaars op de Gemeenten verhaalde, zoo als dan ook in, en nog na dien tijd, de Gemeenten regelmatig hunne declaratien wegens deze soort van verpleging, door het Gouvernement tot op den dag toe uitgecijferd, te huis kregen en tot de betaling derzelve door HH. Excellentien de Gouverneurs werden aangeschreven.

Dat bedrag van *f* 480.750 kwam dus niet, altans zeker voor het grootste gedeelte niet, ten laste DER SCHATKIST, en is dus zeer ten onregte, *als door het ryk geprofiteerd wordende*, bij de Staten-Generaal, (die de belangen *der schatkist* nu wat scherper beginnen in het oog te nemen,) in de berekening gebragt.

Daarna schiet maar alleen de winst van *f* 100.000. voor de schatkist over, van het vroeger verleende subsidie aan het Aalmoezeniersweeshuis te Amsterdam, die nu niet meer betaald wordt; maar daar tegen over staat de som van *f* 192.000, die, volgens de Nota, door de Maatschappij, na aftrek van hetgeen de Gemeenten betalen, *van het Ryk*, benoodigd is, om te kunnen blijven bestaan; en dan blijkt het, dat, in plaats dat dit bestaan een *voordeel* aan de schatkist zou bezorgen van *f* 388.750, die kist daarbij een *nadeel* ondervindt van *f* 92.000. onverminderd de voorschotten die zij verder gedaan heeft, en vooreerst niet terug schijnt te zullen erlangen.

Nog eene andere gewigtige bedenking hebben wij op die nota. Het is deze: dat men, bij de opgaaf van het getal van 137.378 verpleegden, in de 22 jaren, allen, *als gedurende een vol jaar verpleegd*, doet voorkomen, om aan te toonen, dat zij slechts *f* 65. — per hoofd aan het Gouvernement en de Gemeenten *per jaar* gekost hebben.

Maar, dit zal wel zeer ver van de waarheid zijn. Zoo neen, dan zou de Maatschappij, in de 22 jaren, steeds geregeld een gemiddeld getal van ongeveer 62-45 hoofden *over het volle jaar* moeten verpleegd hebben. Maar onder die 137.378, welk een groot getal van jaarlijks, in het midden of tegen het eind des jaars, *nieuw aankomenden*, van *gestorvene*, van *weggeloopene* of *ontslagene!* die dus allen jaarlijks een veel korteren tijd dan 365 dagen onderhoud genoten! — en deze allen rekent men intusschen aan, als *over het volle jaar* verpleegd.

Zoo iets deed het Gouvernement, inderdijd, echter *niet*, als berekenende zeer naauwkeurig aan de Gemeenten alleen *het getal dagen*, gedurende welke een Bedelaar was verpleegd geworden, zoodat dan ook die kosten *veeltyds* minder bedroegen, dan over een vol jaar zou zijn verschuldigd geweest.

Berekende men hier *ook* zoo, dan lijdt het geen twijfel, of de som van *f* 65.— per hoofd, der over een vol jaar verpleegden, zou nog al wat hooger worden.

Even als men bij de *f* 65 naar zich toerekende, doet men dit ook bij de *f* 150, die anders het Gouvernement, voor elken Bedelaar, in de bedelaarswerkhuizen zou hebben moeten betalen.

Maar, vooreerst, zou het Gouvernement, of liever de Gemeenten, van eenen Bedelaar, die maar *een* of *twee* maanden van een jaar binnen zulk een gesticht had verblijf gehouden, geene *f* 150. hebben uitgegeven; en *ten anderen*, vergeet de steller geheel, dat het sedert 1821 (nu 20 jaren geleden,) het Gouvernement en de Gemeenten niet aan eenige ondervinding ontbroken heeft; dat allerwege, bijzonder ook in het stuk van het Armwezen, een scherper toezigt en een meerder gevoel van noodzakelijkheid tot bezuiniging is ontstaan, en deze ook wordt betracht; en men dus hoogst waarschijnlijk heden ten dage niet meer, gelijk weleer, *f* 150. zou behoeven, tot verpleging van eenen, uit de algemeene middelen verpleegden persoon, ten ware hij volkomen ongelukkig en gebrekkig ware, en den zoodanigen zendt men, zooveel wij weten, hier te lande, niet *als bedelaar* op.

De *transportkosten*, à 50 ct per uur, boven en behalven de *f* 65 verplegingskosten voor *invalide* bedelaars, bedragen jaarlijks ook nog al iets, ten laste der gemeenten; en deze zullen wel niet, zoo wij meenen, onder de ontvangsten der maatschappij zijn opgenomen.

Ook zou het kunnen schijnen, dat, met opzigt tot de verpleging der *weezen*, de gemeenten niet zoo geheel overtuigd zijn van het groote voordeel, uit de opzending van deze, naar de kolonien der maatschappij voor hare financien voortvloeijende, als de steller dit, bij de vermelding der som van *f* 5.729.556.31 die er in het geheel op de verpleging voor het rijk en de gemeenten zou zijn bespaard, schijnt te willen doen veronderstellen.

In het verslag toch der Gedeputeerde, aan de Provinciale Staten van Zeeland, in 1841 uitgebragt, lezen wij, (bladz. 21,):

« Deze alimentaten tegen *f* 45 's jaars, voor kinderen « beneden de 13 jaren en tegen *f* 25 's jaars, voor die « ouder zijn, is voor de armbesturen te platten lande, en « voor dezulke, welke de aan hen opgedragene kinderen « niet in gestichten doen verplegen, TE DUUR, speciaal « omdat de gealimenteerden tot hunne meerderjarigheid of « hun 21e jaar in de gestichten der maatschappij van weldadigheid moeten blijven, en de alimentatie-kosten voor « dezelve moeten worden betaald; terwijl de meeste weezen op hun 16e jaar, en soms reeds vroeger, te platten lande den kost kunnen verdienen, en slechts zeer « weinig aan onderhoud kosten. Dit is dan ook de reden, « dat schier geene kinderen door de armbesturen te platten lande en uit de kleinere steden ter verpleging aan « de maatschappij worden opgedragen."

Voorts stemt de steller zelf toe, dat die som van ongeveer 6 millioen niet zuiver door de maatschappij is *uitgespaard*; dat daarvan, zoo men goed rekent, moeten worden afgetrokken de groote 4 millioen schuld die zij, na verloop der 22 jaren, nog te betalen heeft; na aftrek waarvan er maar zou bezuinigd zijn *f* 1.772.621.62 hetgeen, omgeslagen over 22 jaren, zou bedragen *f* 80,573 jaarlijks, en hetgeen mede omgeslagen over de 1093 gemeenten van het rijk, dan jaarlijks gemiddeld per gemeente zou geven een voordeel van ongeveer *f* 73.— voor ieder; en zoo men het geheele voordeel *voor het ryk* wilde berekenen, hetgeen nu *f* 92.000 jaarlijks zal moeten opofferen, om de maatschappij te kunnen in stand houden, dan zou er in effecte *nog te kort komen*; of liever zou men *nu* jaarlijks meer moeten terug geven, dan men *vroeger* voor hetzelve zegt, jaarlijks te hebben uitgespaard.

Wij weten ook niet, of onder de Inkomsten der maatschappij, gedurende de 22 jaren, wel zijn opgenomen de *vrywillige giften en bydragen van particulieren*; zoo *neen*, dan zou de uitkomst nog ongunstiger worden, want die giften zou men anders mogen verwachten, dat evenwel door de gevers aan eenige andere Instelling van weldadigheid zouden zijn verstrekt.

Na dit overzigt, schijnt er inderdaad weinig voor te pleiten, de maatschappij op haren tegenwoordigen voet te laten bestaan, en daarvoor, bij den min gunstigen staat der schatkist, zulk eene beduidende jaarlijksche opoffering te doen, als er verlangd wordt.

Er komt bij, dat tegenwoordig ook de maatschappij van hare primitive bestemming is afgeweken, door de sujetten bij haar aanwezig, voor een groot deel niet meer voor den veldarbeid maar voor fabriek-arbeid te bezigen, iets waardoor natuurlijk particuliere fabrieken, die *niet* ondersteund worden, moeten lijden; maar waarvan ook door hen, die de zaken op den keper bezien, en wel met name ook door den Inspecteur KRUSEMAN, alles behalve voordeel en gunstige resultaten, of de mogelijkheid van duurzaamheid, in de toekomst worden te gemoet gezien.

Nog moet men niet vergeten, dat er, bij de verplaatsing van *bedelaars* en *weezen*, uit de oorden waar zij geboren werden en waar ieder hunner toch altijd eenige banden, eenige betrekkingen bezit, — naar geheel vreemde oorden, — waar in eene groote mate hunne vrijheid beperkt en zij schier geheel afhankelijk worden van de ambtenaren en bedienden der maatschappij, aan welke naar 't schijnt het regt tot strafoefening en de betrekking van gevangenbewaarders mede is opgedragen, — zonder in jaren-lang het uitzigt te hebben, van eens genoemde oorden en betrekkingen te mogen wederzien, meer in het binnenste geleden en gedragen wordt, dan men oppervlakkig zou vermeenen; dat de verandering van luchtgestel, van verpleging en van levenswijze, op velen niet zelden eenen hoogst schadelijken invloed uitoefent, en alles behalven gezondheid, sterkte en opgeruimdheid moeten te weeg brengen; terwijl daarenboven aan de weezen tot hunnen 21 jarigen ouderdom de vrije keuze van een beroep, zoo als zij die in de gemeenten veelal bezitten, blijft benomen, eveneens als de gelegenheid, om betrekkingen aan te knoopen en grondslagen te leggen, voor hunne vestiging als leden der maatschappij, in die gemeenten waartoe zij behooren, en naar welke zij in den regel bij voorkeur wenschen terug te keeren.

Wie in eene stad t' huis behoort, zoekt deze na zijn ontslag weder op, en wenscht er te verblijven, — iets hetwelk gansch niet onnatuurlijk is, — doch hij kent veelal alleen *veldarbeid*, of nu misschien ook *fabriek-arbeid*, en deze komen hem zeer ligt in zijne geboorteplaats bezwaarlijk te stade. Intusschen had hij welligt zeer goeden aanleg voor een *ander* beroep, en was zijne ligchaamsgesteldheid daarvoor beter berekend; doch nu, op 21-jarigen ouderdom, wat anders bij de hand te vatten? Daar gaat een zware wijze op; en zoo geraken deze menschen zeer ligt aan het slenderen en zwerven, en komen zij tot eenen staat, zeer veel verschillende van dien van een ordelijk en gevestigd burger.

Het verheugt ons dan, dat de behoefte der maatschappij het noodzakelijk heeft gemaakt, de vertegenwoordiging aangaande dezelve te moeijen; en wij hopen dat dit aanleiding zal geven tot nieuwe wettelijke bepalingen, waardoor hetgeen tot dusver moest beschouwd worden, als inconstitutioneel, uit het oogpunt der financien, zoowel van het rijk, als van de steden en gemeenten, en als verder inbreuk te maken op de bijzondere vrijheid der personen en de regten der voogden, zal worden opgeheven, en daardoor een nieuw bewijs zal worden geleverd, dat in Nederland voortaan *aller* regten zullen worden geëerbiedigd.

NIEUWSTIJDINGEN.

ENGELAND.

LONDEN, den 2. September. *Thomas Williams* is voor de politie van Guilhall gevoerd, als beschuldigd 3 vrouwen te hebben gehuwd. De drie vrouwen waren alle tegenwoordig. Hij is den 15 September 1830 gehuwd te Cambridge met *Jessie Wade*; na haar verlaten te hebben, is hij in December 1840 te Londen getrouwd met *Elizabeth Whits*, en 6 maanden daarna, in Junij 1841, heeft hij zijne derde vrouw genomen. De regtbank zal eerstdaags uitspraak in deze zaak doen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 4. September. In *la Gazette de Mons* leest men: « Zaturdag avond heeft er in een onzer kroegen eene weddenschap plaats gehad tusschen twee jonge lieden, wie de meeste jenever zou drinken. De overwinnaar, die een pot had ledig gedronken, is des morgens dood in zijn bed gevonden. Dit is niet de eerste keer, dat dergelijke dwaze weddenschappen werden aangegaan, die den dood van de onbedachtzamen kost; doch wij meenen, dat de justitie dezelve kon voorkomen, door de kroeghouders, die zulks bij zich dulden, voor medeschuldig (*d'homicide volontaire*) te houden."

FRANKRIJK.

PARIJS, den 1. September. Te Grenoble hebben verscheiden arrestatien plaats gehad, ten gevolge, zegt men, der ontdekking van een geheim genootschap en van verborgen wapenen.

NEDERLANDEN.

VLISSINGEN, den 7 September. Men verneemt, dat het Z. M. den Koning heeft behaagd, den Kommandant der Maritieme Eerewacht te dezer stede, de heer *J. de Grooff*, met een' zeer kostbaren, met diamanten omzetten ring te begiftigen, als een blijvend aandenken van den aangenamen indruk, die de ontvangst van Z. M. te Vlissingen op Hoogstdenzelven heeft gemaakt, en als een bewijs van tevredenheid over genoemde Eerewacht.

— Het Hoofdbestuur der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* heeft aan *A Stolk*, schipper van het Rijks transportvaartuig *de Noodhulp*, tot de directie der marine van de Maas behoorende, en aan de matrozen *J. Belmer* en *J. van den Ham*, behoorende tot de equipage van Zr. Ms. brik *de Brak*, bronzen medailles toegekend, voor het door henlieden met levensgevaar redden van zes schepelingen van gemelde brik, ter reede van Hellevoetsluis, op den 18 September 1840.

— Hoe spoedig men binnen weinig tijd, ja mogelijk nog dit jaar, heen en weder geregeld naar onze West-Indische bezittingen zal kunnen reizen, is welligt niet algemeen bekend. Er is namelijk in Engeland opgerigt eene Post-Stoomboot-Maatschappij (*Royal-Mail-Steam-Packet-Company*) voor de West-Indien, in welker embranchementen, door overeenkomst met het Hollandsche Gouvernement, ook Suriname is opgenomen. In de maand September (van dit jaar) worden uit Dartmouth zes of meer prachtige stoombooten uitgezonden naar derzelver verschillende bestemmingen; tegen het midden van October zullen te Barbados drie stoombooten gereed liggen, om de Engelsche post af te wachten, en binnen zes uren na het arrivement zal er eene stoomboot geëxpedieerd worden naar Tabage, Demerarij en Suriname, eene tweede naar Autigua en St. Thomas, en eene derde naar St. Lucia en de Noordelijke eilanden. Voor Paramaribo blijft het stoomschip twee à drie dagen liggen en vertrekt dan over Demerarij, enz. weer terug. Men zal, volgens deze berekening, van Paramaribo over Barbados, Dartmouth en Londen naar Rotterdam zijn binnen drie weken tijds, voor 40 a 50 pond sterling, en zulks tweemaal in de maand. (*Utr. C.*)

NIJMEGEN, den 3. September. In den avond van den 25 Augustus ll. is tusschen de gebroeders *Cornelis* en *Adrianus Kakebeen*, te Heerewaarden, bij gelegenheid dat zij met wagens hooi van het fort St. Andries kwamen, een twist ontstaan, welke al dadelijk in eene vechtpartij oversloeg. Na reeds door hunne kameraden gescheiden te zijn, zijn zij, voor het veer te Heerewaarden weder handgemeen geworden, en is *Cornelis Kakebeen*, als het slagtoffer gevallen, zijnde bij, door eene diep indringende steek in de borst, doodelijk gewond, en eenigen tijd na de verwonding overleden. De vermoedelijke dader, *Adrianus Kakebeen*, welke men in verzekerde bewaring heeft willen nemen, schijnt zich door de vlugt verwijderd te hebben.

— In een der dagbladen leest men:

« Het volgende getuigt op nieuw van het menschlievende en hulpvaardige hart van onzen edelen Monarch, en levert, bij zoo vele andere bewijzen van edelmoedigheid, een sprekend bewijs op, dat de milddadigheid eene aangeboren deugd is van het Oranje-Huis. Een landbouwer, wonende te Sittard (in de provincie Limburg), trof eene ramp, waardoor hij in korten tijd, aan eene onbekende ziekte 13 paarden verloor; het paard, dat het laatste gestorven was, geopend zijnde, vond men in de maag van het dier een steen, zoo groot dat dezelven voor deskundigen een vreemd verschijnsel was. *W. Rutte*, (zoo is den naam van den ongelukkige), zag zich in zijnen toestand genoodzaakt bij den Koning eene schadeloosstelling voor dat verlies te vragen. Ten gevolge daarvan werd aan *Rutte*, uit 's Rijks Kas eene schadevergoeding ten bedrage van *f* 250 goedgunstig verleend; met bepaling dat de steen door hem zoude behooren te worden afgestaan, ten behoeve van de verzameling van Pathologische voorwerpen in de Rijks-veeartsenijschool te Utrecht aanwezig. Z. M., bewogen door het treurige van 's mans positie, kon het daarbij niet laten, maar besloot, uit eigen beweging, om ook van zijne zijde, het lot des landbouwers vorstelijk te verzachten. De Koning schonk *Rutte*, uit Hoogstdeszelfs bijzondere fondsen, de aanzienlijke gift van *Duizend Gulden*. God zegene den milden gever!"

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 7 September. Sedert den 2 dezer zijn alhier ter reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

Adolphe, A. Pratt, Marseille, stukgoederen; The soho, T. Whitcombe, Londen, stukgoederen en passagiers; Russia, E. D. Lane, The Dowrs, mahonijhout; William Collins, W. Philips, Havana, suiker; Anna Maria, J. F. Muijs, Marennes, zout; Eensgezindheid, R. G. Fleck, Marsielle, stukgoederen; Barbara Catharina, J. Ulrich, Liverpool, klipzout; Prinses Victoria, J. Jackson, Londen, stukgoederen en passagiers; The Elle, J. Potterell, Siville, wol; Les Quatre Frères, L. M. Capderiolle, Bayonne wijn.

Voor Gend bestemd:

Sophia Maria, E. F. Maass, Riga, houtwaren; Sijstrana, P. M. L. Junggren, Rochefort, arduinsteen.

Voor Brussel bestemd:

George, H. G. Heerma, Riga, houtwaren; La Jeune Caroline, H. Roskamp, Marennes, zout; de Pijthon, J. A. Bunnemeijer, Bordeaux, wijn; Le Perceverant, F. A. de Vries, Marennes, zout.

Voor Leuven bestemd:

Mathilda, N. Michoelsen, Noirmontier, zout.

Voor Vlissingen bestemd:

The Harvest, C. Mitcheson, Sunderland, kolen.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild:

De twee Gebroeders, B. A. Ricke, Plijmouth, schors; l'Esperance, A. van Geijte, Londen, schors; The Georgo, J. Toogood, Leith, lijnzaad; Eduard, D. Muller, Kiel, ballast, Le Linote, L. Pasquier, Newcastle, ballast; The Brandon H. K. Saij, Londen, graan; Polidore, H. Hachfeld, Hamburg, stukgoederen; Elias, A. Juel, Arensdahl, ballast; Victoria, A. H. Christenzen, Oostzee; de Vrouw Mina, N. J. Broring, Riga; de Commercie, J. G. Engel, Memel, alle drie met ballast; Belgica, C. Loonis, Rio Janerio, stukgoederen; de Speculant, H. Rofner, Cardif, ballast; Zephijr, F. J. Witteveer, Algiers, stukgoederen; de Phoenix, G. Kuijper, Liverpool, vlas en schors; Maria Anna, L. J. Prins, Sunderland, ballast; Hernosand, O. Lofgrer, Hernosand; Minora, L. M. Westerberg, Gohtenburg, beide met ballast.

Te Vlissingen, bij C. J. DE SWART.